

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра дизайну, інжинірингу та землеустрою

ЗАТВЕРДЖЕНО
вченою радою ФТБ
(протокол № 5 від «19» 09 2024р.)
Декан

 Надія ВЕДМІДЬ

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА 1/

PRACTICAL TRAINING 1

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/	bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/	Culture and Art
спеціальність	022 Дизайн	/	Design
освітня програма	Дизайн	/	Design

КИЇВ 2024

Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу ДТЕУ заборонено

Автор: В.В. Козік, старший викладач кафедри дизайну, інжинірингу та землеустрою

Робочу програму практичної підготовки обговорено і схвалено на засіданні кафедри дизайну, інжинірингу та землеустрою 9 серпня 2024 р., протокол № 2.

Рецензенти:

Заварзін О.О., кандидат технічних наук, доцент кафедри дизайну та інжинірингу Державного торговельно-економічного університету

Вознесенський В.О., керуючий видавничо-поліграфічним комплексом ТОВ «Новий друк»

ПРАКТИЧНА ПІДГОТОВКА 1/

PRACTICAL TRAINING 1

РОБОЧА ПРОГРАМА / COURSE OUTLINE

освітній ступінь	бакалавр	/	bachelor
галузь знань	02 Культура і мистецтво	/	Culture and Art
спеціальність	022 Дизайн	/	Design
освітня програма	Дизайн	/	Design

ВСТУП

Робочу програму практичної підготовки 1 розроблено для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ДТЕУ денної та заочної форм навчання галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 022 «Дизайн», освітньої програми «Дизайн».

Практична підготовка 1 студентів освітнього ступеня бакалавр освітніх програм «Дизайн» здійснюється на 1 курсі навчання згідно навчального плану та графіку. Тривалість практичної підготовки становить 6 кредитів або 4 тижні відповідно до робочого навчального плану.

Базами практичної підготовки можуть бути суб'єкти дизайнерського бізнесу різних категорій, типів та форм власності.

Робочу програму практичної підготовки 1 підготовлено відповідно до розпорядчих документів ДТЕУ, зокрема: «Правила внутрішнього розпорядку», «Положення про оцінювання результатів навчання студентів і аспірантів», «Положення про проведення практики студентів в ДТЕУ», «Положення про організацію освітнього процесу студентів», наскрізної програми практичної підготовки, методичних рекомендацій щодо розробки програм та робочих програм практичної підготовки та інших законодавчих, нормативних, галузевих документів, зокрема наказів та рішень МОН України щодо організації практичної підготовки студентів та робочого навчального плану за відповідною освітньою програмою.

Робоча програма практичної підготовки складається з таких розділів:

1. Загальні положення.
  - 1.1. Мета і завдання практичної підготовки
  - 1.2. Організація та керівництво практичною підготовкою
2. Взаємозв'язок практичної підготовки 1 з художньо-творчою роботою студентів.
3. Зміст практичної підготовки.
4. Список рекомендованих джерел.
5. Додатки.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Мета і завдання практичної підготовки.

Практична підготовка 1 передбачає здобуття студентами 1-го курсу вдосконалення практичних і теоретичних знань з основ образотворчого мистецтва, отримання досвіду роботи на пленері. В процесі проходження практичної підготовки відбувається напрацювання свідомого відношення до створення дизайнерської композиції, отримання знань в царині художнього формоутворення та закладання основ розуміння понять “формалізація” і “стилізація природи”, адже володіння художніми засобами та здатність креативного, концептуального мислення є важливою складовою професійної підготовки дизайнерів.

Успішне проходження практичної підготовки спирається на загальну підготовку студента, що забезпечується такими дисциплінами, як “Рисунок і Живопис”, “Основи композиції та проєктної графіки”, сприяючи формуванню світогляду студента в галузі дизайну.

Метою практичної підготовки 1 є закріплення теоретичних знань з художнього формоутворення, отриманих у процесі навчання, та практичне застосування умінь і навичок з основ образотворчого мистецтва та досвіду роботи на пленері для подальшої їх реалізації у галузі дизайну.

Завданнями практичної підготовки є формування фахових компетентностей шляхом якісної підготовки фахівців, які володіють теоретичними знаннями, практичними навичками і вміннями, отриманими у процесі практичної підготовки 1.

Відповідно до мети практичної підготовки 1 визначено наступні завдання:

- виконання етюдів на пленері (пейзаж, архітектурний пейзаж, замальовки рослин та інше.);
- користування властивостями повітряної перспективи;
- користування властивостями лінійної перспективи;
- використання виражальних властивостей різних матеріалів;
- виконання начерків з природи і за уявою;
- використання закономірностей об’ємного лінійно-конструктивного рисунку;
- використання принципів стилізації і інтерпретації натурних об’єктів;
- використання принципів спрощення, узагальнення, стилізації та інтерпретації зображень об’єктів будь-якої складності;

За результатами практичної підготовки 1 студент повинен набути знання та вміння щодо:

- особливостей виразності різних матеріалів;
- закономірності об’ємного лінійно-конструктивного рисунку та основ розуміння понять “формалізація” і “стилізація з природи”;
- послідовності пошуку стилізованого образу на певних етапах

дизайнерської діяльності;

- принципів спрощення, узагальнення, стилізації та інтерпретації зображень об'єктів будь-якої складності;
- спеціальних термінів творчого процесу;
- розвиток самостійності й персональної відповідальності в прийнятті фахових рішень.

Відповідно до навчальних планів галузі знань 02 «Культура і мистецтво», спеціалізації 022 «Дизайн» та освітньої програми «Дизайн» практичну підготовку 1 курсу передбачено у 2 семестрі

Структура практичної підготовки 1

№ з/п	Вид практики	Курс	Семестр	Обсяг кредитів ЄКТС	Тривалість, тижні	Вид контролю
1	Практична підготовка	I	2	6	4	Залік

Терміни проведення практичної підготовки 1 визначаються навчальними планами. Формою підсумкового контролю знань студентів з практичної підготовки 1 є виконання індивідуального завдання і складання заліку шляхом проведення підсумкової презентаційної виставки творчих робіт виконаних під час практики.

Практична підготовка 1 як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами загальними та фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання:

Результати практичної підготовки 1

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності
<i>Загальні компетентності за освітньою програмою</i>	
1	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
2	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
5	Здатність працювати в команді.
6	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

9	Здатність зберігати та примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності за освітньою програмою</i>	
9	Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).
11	Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.
<i>Програмні результати навчання за освітньою програмою</i>	
1.	Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.
2.	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення
3.	Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проєкту, застосовувати теорію і методикку дизайну, фахову термінологію (за професійним спрямуванням), основи наукових досліджень
5.	Розуміти і сумлінно виконувати свою частину роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності.
6.	Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні
7.	Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.
10.	Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі.
11.	Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
13.	Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну

14.	Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.
15.	Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових рішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнотдизайну у мистецьких практиках.
18.	Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну.
19.	Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну

1.2. Організація та керівництво практичною підготовкою 1

Практична підготовка 1 спрямована на закріплення знань, вмінь і навичок отриманих студентами в процесі вивчення певного циклу навчальних дисциплін, формування практичних умінь зі спеціальності, передбачає підбір фактичного матеріалу для виконання творчих завдань. Проводиться або у творчих лабораторіях ДТЕУ, або на пленері (у т.ч. на пленерах у межах діяльності суб'єктів дизайнерського бізнесу).

Відповідальність за організацію та проведення практичної підготовки покладається на декана факультету, завідувача кафедри дизайну, інжинірингу та землеустрою, керівників від закладу вищої освіти та бази практичної підготовки. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням здійснює перший проректор з науково-педагогічної роботи ДТЕУ.

Навчально-методичне керівництво і виконання програм практичної підготовки забезпечує кафедра дизайну, інжинірингу та землеустрою (надалі - кафедра) під керівництвом декана факультету у терміни, що передбачені навчальним планом і з урахуванням розподілу навчального часу.

Індивідуальні завдання розробляються керівником практичної підготовки від кафедри і видаються кожному студенту. Зміст індивідуального завдання повинен відповідати як завданням навчального процесу, так і враховувати інтереси студента, конкретні умови, можливості місця практичної підготовки.

Студенти можуть самостійно обирати місця практичної підготовки 1 за умови узгодження із кафедрою та наявності умов для проходження практичної підготовки. Проходження практичної підготовки 1 в цьому випадку здійснюється на основі оформлення індивідуального договору (у випадку проведення пленеру на території суб'єкта дизайнерського бізнесу).

Порядок проведення практичної підготовки 1 за кордоном, її керівництво та підведення підсумків практичної підготовки студентів здійснюються на

загальних засадах, визначених вимогами Положення про проведення практичної підготовки студентів ДТЕУ, Порядком організації практичної підготовки студентів ДТЕУ за кордоном, наскрізною програмою практичної підготовки та чинними нормативними документами Міністерства освіти і науки України, які регламентують організацію практичної підготовки студентів у закладах вищої освіти.

Розподіл студентів за місцями практичної підготовки та призначення керівників здійснюються кафедрою, погоджується з деканатом та навчальним відділом і оформлюється наказом ректора університету.

Приклад оформлення титульного листа індивідуального завдання наведено в додатку А.

Для забезпечення практичної підготовки 1 студентів заклад вищої освіти встановлює різні форми співробітництва з базами, що надаватимуть місце для такої підготовки.

Перед початком практичної підготовки 1 студент повинен отримати на кафедрі індивідуальне завдання з творчої роботи (Додаток А, Додаток Б), у деканаті – щоденник, і пройти інструктаж щодо порядку проходження цієї підготовки.

Під час проходження практичної підготовки 1 кожен студент повинен вести щоденник, а по закінченню її термінів – надати щоденник керівнику практичної підготовки для перевірки та відмітки про виконання отриманих завдань.

До керівництва практичною підготовкою 1 студентів залучаються досвідчені викладачі кафедри дизайну, інжинірингу та землеустрою.

До функцій, що виконують керівники практичної підготовки 1 від університету, відносяться:

- оцінка відповідності місць практичної підготовки основним завданням, що передбачені наскрізною та робочою програмами практичної підготовки;
- проведення необхідних організаційних заходів перед направленням студентів на практичну підготовку, забезпечення робочою програмою практичної підготовки 1;
- складання календарного плану і графіку виконання завдань, що передбачені робочою програмою практичної підготовки 1;
- формування завдань студентам-практикантам щодо збору матеріалів та даних для підготовки індивідуального завдання;
- регулярне консультування студентів згідно із затвердженим графіком;
- контроль за дотриманням термінів виконання програмних завдань практичної підготовки 1;
- звітування про проходження практичної підготовки студентів, подання зауважень та пропозицій щодо поліпшення її організації та проведення на засіданні кафедри.

Керівництво студентами-практикантами на місцях практичної підготовки 1 здійснюють керівники практики від ДТЕУ.

При здійсненні комплексного дослідження об'єкта практики до студентів-практикантів висуваються наступні вимоги:

- до початку практичної підготовки 1 отримати від керівників практики від кафедри консультації щодо оформлення всіх необхідних документів;

- своєчасно прибути на місце практичної підготовки;
- пройти інструктаж з техніки безпеки;
- у повному обсязі виконувати усі завдання, передбачені програмою практичної підготовки 1 і вказівками її керівників;
- виконувати індивідуальні завдання у рамках фахового профілю роботи кафедри;
- суворо дотримуватись правил охорони праці, протипожежної безпеки, техніки безпеки та виробничої санітарії з обов'язковим попереднім проходженням інструктажів (вступного та на кожному конкретному місці).
- регулярно відвідувати консультації на кафедрі;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно скласти залік з практичної підготовки.

Для складання заліку студент має **оформити та надати керівнику практичної підготовки такі документи:**

1. Щоденник практичної підготовки із зазначенням щотижневого переліку видів виконаних робіт (відповідно до отриманого індивідуального завдання, Додаток Б).

2. Виставка-звіт робіт, виконаних під час практичної підготовки.

Оформлений щоденник разом із виконаною роботою студент повинен здати на кафедру у триденний термін після кінцевої дати практичної підготовки 2 відповідно до графіку навчального процесу.

2. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ З ХУДОЖНЬО-ТВОРЧОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ

Під час проходження практичної підготовки студенти набувають досвід з художньо-творчої роботи, зокрема апробують попередньо здобуті теоретичні знання і навички для подальшої їх реалізації у галузі дизайну.

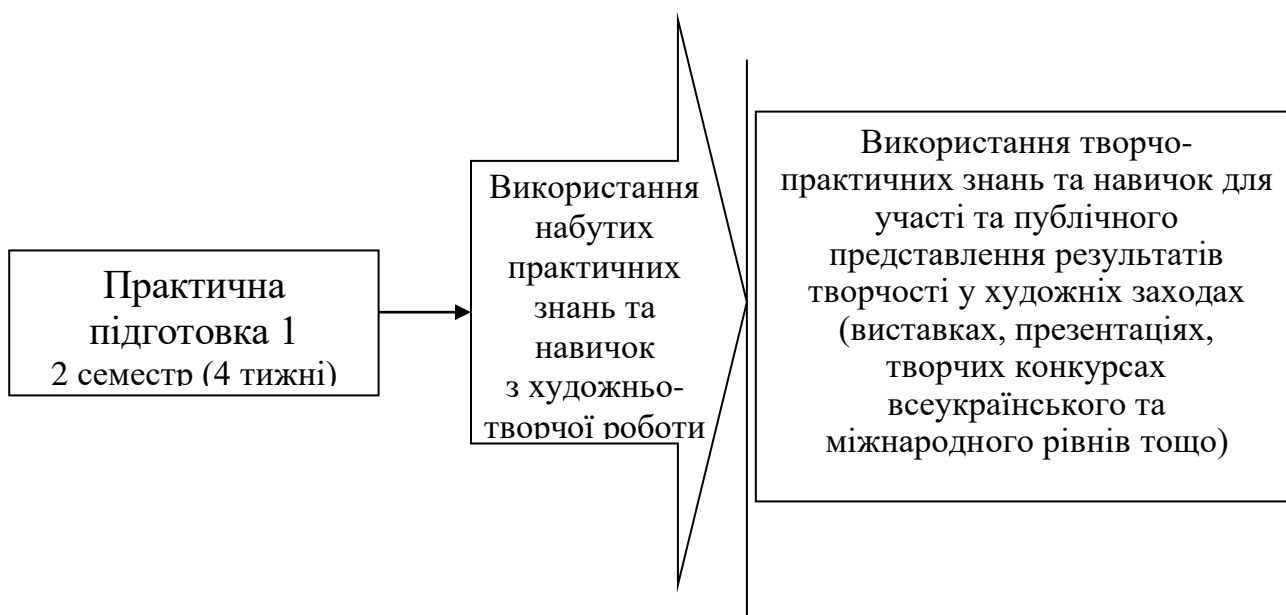

Рис. 1. Взаємозв'язок практичної підготовки 1 з набуттям практичних знань та навичок здобувача ВО з художньо-творчої роботи

3. ЗМІСТ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ 1

Зміст заходу	Дата проведення
<p>Організаційна зустріч. Ознайомлення студентів із графіком проходження практичної підготовки. Отримання завдання з практичної підготовки, проходження інструктажу, в тому числі з техніки безпеки.</p> <p>Завдання практичної підготовки Ознайомлення з установою (місцем проведення пленеру) – базою практичної підготовки; Виконання завдань практичної підготовки, наприклад – малюнок або живопис інтер'єру або екстер'єру пам'ятки архітектури або об'єктів дизайну; Відпрацювання графічних засобів відображення та виконання чистових малюнків</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>
<p>Етапи виконання завдання практичної підготовки 1</p>	
<p>Ознайомлення із завданнями практичної підготовки на місці – Базі практики. Огляд придбаних інструментів й матеріалів для виконання практичних робіт, конкретизація подальшого завдання керівником практичної підготовки.</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>
<p>Виконання рисунку або живопису фрагменту інтер'єру або екстер'єру пам'ятки архітектури, об'єктів дизайну або робота над виконанням стилізації чи інтерпретації природного мотиву.</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>
<p>Виконання завдань практичної підготовки відповідно до календарного графіку проходження практичної підготовки 1. Тема: Виконання етюдів на пленері (пейзаж, архітектурний пейзаж, замальовки рослин, начерки людей та інше.);</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>
<p>Попередній огляд виконаних робіт та консультування керівником практичної підготовки від університету</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>
<p>Підготовка індивідуального завдання (фотозвіт обраного етюду), щоденника практичної підготовки.</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>
<p>Презентація-виставка робіт та захист результатів практичної підготовки 1 (Залік).</p>	<p>Згідно календарного графіку проходження практичної підготовки</p>

Критерії оцінювання студентів за результатами практичної підготовки 1

За результатами проходження практичної підготовки 1 студент складає залік та отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою:

№ п/п	Назви виду роботи, способи набуття знань	Бали за всі етапи проходження практики
1	Ведення щоденника практичної підготовки	10
2	Виконання індивідуального завдання програми практичної підготовки. Виставка-звіт робіт, виконаних під час практичної підготовки.	90
	Залік	100 балів

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. Kandinskiy V. Punkt und Linie zu Fläche. / Benteli; Nachdruck edition (1 Jan. 2018)., 2018 – 212 с.
2. Шумега С .С . Дизайн . Навчальний посібник . - К.: Центр навчальної літератури , 2018.-300 с.
3. Рудницька О. П. Педагогіка : загальна та мистецька : [навчальний посібник] / О. П. Рудницька. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2019. – 360 с.

Додатковий:

4. Бражнік О. В. Живопис. Методичні рекомендації до самостійної роботи/ О.В. Бражнік. – К. : НАКККіМ, 2019. – 31с.; іл.21.
5. Бражнік О. В. Рисунок. Методичні рекомендації до самостійної роботи/ О.В. Бражнік. – К. : НАКККіМ, 2019. – 38с.; іл.25
6. [Jeremy Gibson Bond](#). Introduction to Game Design, Prototyping, and Development: From Concept to Playable Game with Unity and C#. Addison-Wesley Professional; 1st edition., 2018. 944 pages.
7. Scott Rogers. Level Up! The Guide to Great Video Game Design. Wiley. 2012.- 560 pages.
8. Дональд А. Норман Дизайн звичних речей (The Design of Everyday Things) – Харків: Книжковий клуб "Клуб Сімейного Дозвілля", 2019. – 320 с.
9. *Creating Stylized Characters*. [3DTotal Publishing](#). Worcester.: 2018. 264 с.

Інтернет джерела:

- 10.Словник художника [Електронний ресурс]: Режим доступу: <https://pixel.one/educational-articles/109/slovar-hudozhnika>
- 11.Adobe Premiere Pro — Навчання й підтримка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://helpx.adobe.com/ua/support/premierepro.html?promoid=6WTV761Q&mv=other>

5. ДОДАТКИ

Додаток А

ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра дизайну, інжинірингу та землеустрою

**Індивідуальне завдання
з практичної підготовки**

Студента(ки) ____ курсу ____ групи
факультету технологій та бізнесу

_____
(П.І.Б. студента)

Керівник практичної підготовки від кафедри

_____
(посада, прізвище, ініціали, підпис)

Київ 20_

Приклади індивідуальних завдань з практичної підготовки 1

№ п/п	Вид практичної роботи
1	Пейзаж на стан природи. Ранок із сходом сонця. Живопис. Формат А3.
2	Пейзаж на стан природи. Вечір, захід сонця. Живопис. Формат А3.
3	Пейзаж з архітектурною формою (міський пейзаж). Крупні плани. Живопис. Формат А3.
4	Пейзаж з архітектурною формою (міський пейзаж). З просторовою глибинною перспективою. Живопис. Формат А3.
5	Пейзаж з архітектурною формою (міський пейзаж). Крупні плани. Малюнок. Формат А3.
6	Стилізація пейзажу з архітектурною формою (міський пейзаж). Крупні плани. Малюнок. Формат А3.
7	Фігура людини на природі з природнім освітленням. Живопис. Формат А3.
8	Портрет людини на природі з сонячним освітленням. Рисунок. Формат А3
9	Швидкі начерки людських фігур. 20 начерків. Рисунок. М'який олівець, вугілля, тощо. Формат довільний